

Fokus på polten sikrer holdbarhed og produktivitet

Fodring: Læs om, hvordan fodring og management under poltenes opvækst og frem til løbning kan sikre både høj kuldstørrelse og, at de fleste søer løbes igen til andet kuld.

Konklusion

- Undgå for høj vægt ved løbning, da det øger risikoen for, at soen udsættes efter første kuld. Optimal kuldstørrelse sikres ved, at polte har rette alder og rygspæktykkelse ved løbning.

Af Thomas Sønderby Bruun, specialkonsulent, Seges Svineproduktion

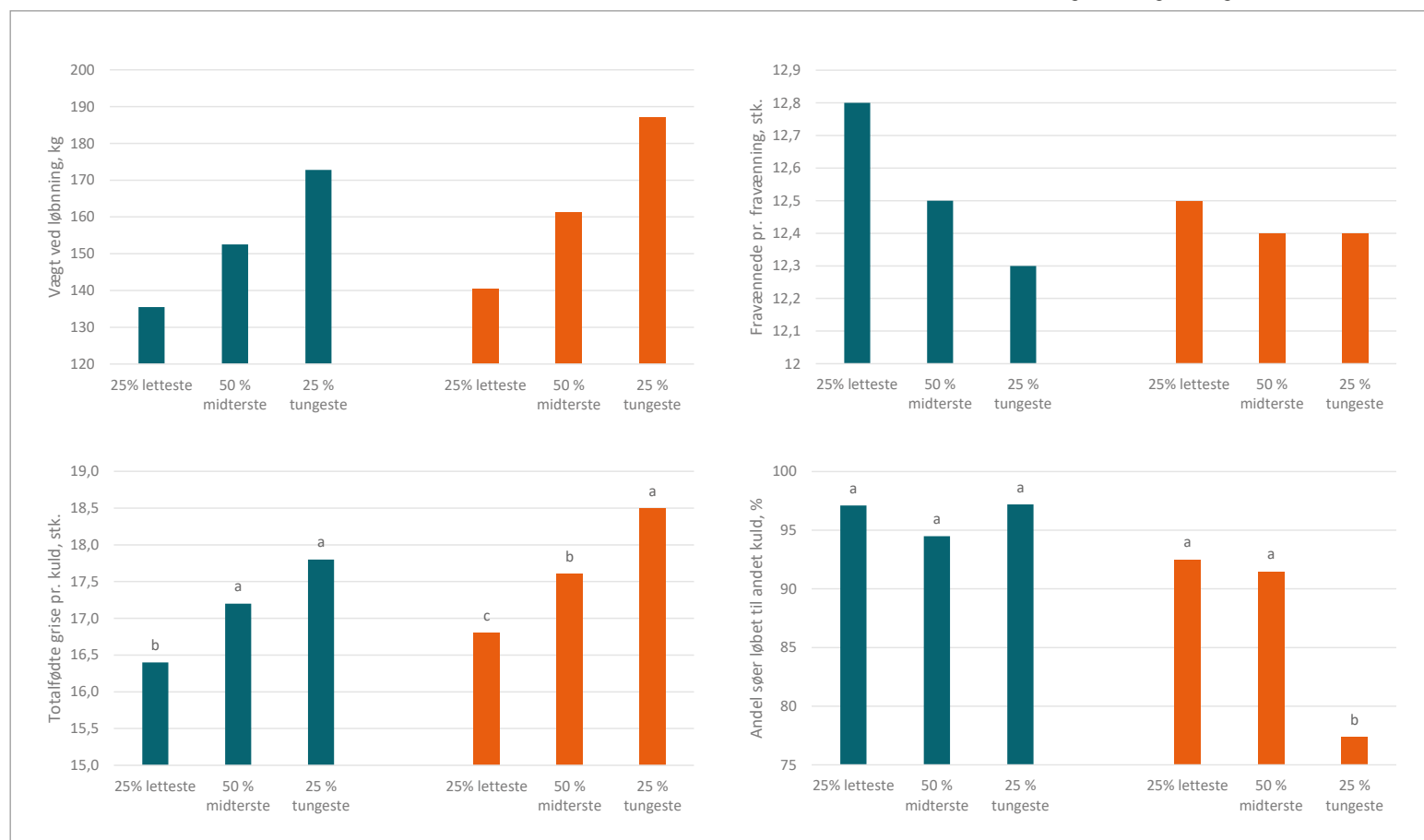
I alt 1.630 DanBred-polte blev fodret efter to forskellige foderkurver med samme foder indeholdende 6,0 g fordøjeligt lysin pr. FEso fra indsættelse i en karantænestald ved en gennemsnitlig alder på ca. 120 dage og frem til løbning, hvor poltene forinden var flyttet ud i to forskellige besætninger (A og B). Ved at gå fra den anbefalede foderkurve, der slutter på 2,9 FE pr. dag, til en højere kurve, som sluttede på 3,25 FE pr. dag, blev den daglige tilvækst øget fra 824 til 906 gram pr. dag. Ændringen medførte, at polte på den høje kurve vejede omkring 5 til 6 kg mere og havde ca. 1 mm mere rygspæk ved løbning.

I besætning A steg kuld størrelsen statistisk sikkert fra 16,8 til 17,5 totalfødte grise pr. kuld ved at skifte fra den anbefalede foderkurve til den højere foderkurve. Kuld størrelsen i besætning B var derimod ikke forskellig alt efter den anvendte foderkurve under opvæksten (17,6 til 17,7 totalfødte grise pr. kuld i første kuld). Årsagen var

sandsynligvis, at poltene i besætning B havde en lidt højere rygspæktykkelse, hvilket påvirker kuld størrelsen positivt og medvirker samtidig, at antallet af løsnede æg er mindre afhængigt af foderstyrken.

Et kig på poltene ind-delt efter vægt ved første løbning

Da både erfaringer og internationale forsøg viser, at det kan være problematisk med en høj vægt ved løbning af polte, blev data også analyseret ved at se på resultater blandt de 25 pct. letteste, 50 pct. midterste eller 25 pct. tungeste ved første løbning (på tværs af de anvendte foderkurver). Det fremgår tydeligt af figurerne, at vægten har en positiv indflydelse på kuld størrelsen i begge besætninger. I besætning A ses ingen sammenhæng mellem vægt ved løbning og andelen af søer, der løbes igen til andet kuld, mens der i besætning B blandt de 25 pct. tungeste polte ved løbning blev påvist en statistisk sikker lavere andel, der blev løbet til andet kuld. Det er værd at bemærke, at gennemsnitsvæg-

Fakta

- For at sikre høj kuld størrelse i første kuld og, at de fleste polte løbes igen til andet kuld, skal poltene ved løbning opfylde følgende:
- være 230 til 240 dage gamle
 - veje 145 til 160 kg
 - have 14 til 15 mm rygspæk
 - løbes i anden brunst

Polte med optimal rygspæktykkelse flushes fem til syv dage før løbning med mindst 3,5 FE. Er poltene magre, skal de flushes i fire uger.

ten ved løbning blandt de 25 pct. tungeste polte i besætning B var hele 187 kg. Denne høje vægt har med stor sandsynlighed påvirket andelen af udsatte efter første kuld med et frafald på 22,6 pct., som vurderes at være meget højt. Den ekstra kuld størrelse kan ikke betale for det større behov for polte, som opstår, når flere dyr udsættes efter første kuld.

Optimalt polteflow skal sikre høj kuld størrelse og god holdbarhed

For at opnå optimal kuld størrelse og sikre, at søerne kommer videre til andet kuld, skal der fokus på flowet af pol-

te. De polte, der falder igen med hensyn til kuld størrelse, vil typisk være løbet med lav rygspæktykkelse eller i første brunst. Omvendt vil polte med høj vægt typisk give benproblemer. Management bør derfor sikre, at:

- den anbefalede foderkurve, der slutter på 2,9 FEso, bliver anvendt
- polte, der gives ornekontakt, er klar til løbning i anden brunst 28 til 30 dage senere (mindst 11 til 12 mm rygspæk ved indsættelse i løbestalden)
- polte gives ornekontakt ved en alder på 200 til 210 dage, hvis

de ønskes løbet ved en alder på 230 til 240 dage.

Management kan gøre en forskel ved at sikre, at polte med en lav rygspæktykkelse adskilles fra de øvrige polte ved vægt på f.eks. 100 kg. De kan samles i stier og fodres med en højere foderstyrke, f.eks. 3,5 FE pr. dag. Her anbefales det at bruge et foder med mindre lysin end de øvrige polte – her vil 3,5 til 4,0 g fordøjeligt lysin pr. FEso være passende. Det vil sikre, at disse polte får lagt mere rygspæk på kroppen før løbning.